

Correos Argentino Central B.

TARIFA REDUCIDA
Concesión 1544

FRANQUEO PAGADO
Concesión 2045

GLOS POLSKI
REDACCIÓN I ADMINISTRACIÓN:
Av. Leandro N. Alem 641
T. E. 31-6112
Precio: 50 Centavos

ROK XXVIII.

GLOS POLSKI

LA VOZ DE POLONIA

SEMANARIO DE LA UNION DE LOS POLACOS EN LA REP. ARGENTINA

ARO DEL LIBERTADOR GENERAL SAN MARTIN — SEPTIEMBRE 22 WRZESIEN 1950

KAZDA MYSL O PRZYSZLOSCI
EUROPY I SWIATA MUSI NA-
TRAFIC NA POLSKE...

EDITORIAL

Quiénes son los agentes soviéticos

Como anunció la prensa cotidiana, el gobierno francés después de prolongadas y cuidadosas investigaciones deportó de su territorio a 285 agentes comunistas extranjeros por haber éstos desarrollado actividades hostiles a la seguridad de la República Francesa. Se informó además, que en la cantidad arriba mencionada hubo tan sólo 80 personas procedentes de Rusia, así como también de otros países eslavos satélites. El resto de los 285 deportados pertenecía a los países latinos (177 españoles, 10 italianos, etc.).

Lo sensacional de lo ocurrido está en el hecho de que la mayoría de los detenidos, considerando 2 alternativas ofrecidas por el gobierno francés, una — de trasladarse al "paraíso soviético", y otra — de quedarse internados en el territorio francés, optó por la última; había solamente 30 entusiastas decididos a gozar de la "libertad" soviética con tanta tenacidad recomendada al pueblo francés y a los demás pueblos occidentales por ellos mismos. A la mayoría le resultó más grata la reclusión en el mundo "capitalista" que el contacto íntimo con la "democracia rusa".

Es curiosa la proporción de los agentes comunistas detenidos, desde el punto de vista de su nacionalidad. Resulta que sólo los españoles superaron más de dos veces a la cantidad de todos los eslavos aunque el número de la población eslava bajo el mando inmediato de Krenmlin llega a ser hasta arriba de 100 millones, mientras que los

españoles o italianos que están a disposición del Kominform se reducen exclusivamente a los colaboradores voluntarios.

Esa proporción demuestra indudablemente que los soviéticos en sus quintas columnas prefieren servir más bien de los individuos oriundos de los países donde se les ha designado su tarea, o de los países hermanos, que de los extranjeros de origen eslavo los cuales podrían ser deconspirados con mayor facilidad, llamando atención del ambiente por sus tan distintas cualidades raciales y étnicas. Además es evidente que los extranjeros de los países ocupados actualmente por Rusia conocen tanto mejor la realidad comunista

que no desean más prestar servicios a ella, huyendo de la misma en cuanto puedan.

Desgraciadamente la mayoría de las naciones democráticas no percibe esta pérdida soviética buscando a los potenciales agentes del comunismo principalmente en las filas de los extranjeros que provienen de los países momentáneamente aservidos a Rusia.

Los acontecimientos franceses que acabamos de comentar hacen resaltar la necesidad de prestar mayor atención y vigilancia dentro de los círculos comunistas de los estados democráticos y de sus países hermanos, que pudiendo conspirar mejor, resultan mucho más eficaces en el cumplimiento de los órdenes de Moscú y por consiguiente tanto más peligrosos para la consolidación del frente anticomunista.

Buenos Aires

Obelisk

O ideowy cel zbrojeń

Od blisko trzech miesięcy t. j. od wybuchu wojny koreańskiej jesteśmy świadkami zasadniczych przeobrażeń w postawie i zachowaniu Zachodu wobec komunistycznego niebezpieczeństwa i imperialistycznych posunięć Sowietów.

Punktem zwrotnym tych przemian jest interwencja zbrojna Zachodu w Korei. Dowodem zaś, że nauka koreańska nie poszła w las są najnowsze decyzje, zapewniające rzeczywiste zorganizowanie obrony Europy zachodniej.

Wprawdzie świadomość niebezpieczeństwa, grożącego ze strony Sowietów, zrodziła już rok przeszło temu organizację i plany obrony zachodniej Europy.

Jednak w montowaniu tej obrony operowano prawie wyłącznie dywizjami na papierze. Zbyt wiele mówiono o trudnościach, związków z wprowadzeniem tych planów w życie. Równocześnie poszczególne państwa zachodnie prowadziły między sobą grę polityczną, u sądach podstaw podcinając możliwości obrony. Gra ta polegała na próbach przetrwania na partnerów ciężaru dobrożenia i obronnego pogotowia.

Ameryka chciała, by Europa broniła się sama, obiecując pomoc dopiero w wypadku agresji, choć na pomoc też byłoby zapewne zaproszona. Francja, w której przeważał dotąd pogląd, że skuteczna obrona Europy jest niemożliwa — uzależniała powiększenie swej armii od uprzedniego przysłania dywizji amerykańskich. W. Brytania zaś żądała od Stanów Zjed. zaplacenja zbrojeń.

Dopiero w zestawieniu z tymi faktami nabierają właściwej wymowy postanowienia rządów zachodnich, powzięte w ostatnich dwóch tygodniach w związku z programem zbrojeń.

Na pierwszy plan wybija się tu zapowiedź prez. Trumana postanowienia 3-ich milionów ludzi pod broń. W Europie siły amerykańskie mają być potrojone w ciągu roku, przyczym wojska amerykańskie będą już teraz napływają do Europy w miarę postępów mobilizacji. Przewołał również specjalną komisję, której zadaniem jest przedstawienie przemysłu amerykańskiego z produkcji cywilnej na wojenną. W tym samym mniej więcej czasie rząd W. Brytanii i Francji zdecydowały o budowie swych armii. W. Brytania, podobnie jak U. S. A., znacznie zwiększy swe wojska okupacyjne w Niemczech.

Te zgodne i energiczne posunięcia rządów "wielkiej trójki" na odcinku zbrojeń, tak dalekie od niedawnego zwlekania i targów, są dobrą wróżką dla trwających obecnie w N. Yorku konferencji ministrów spraw zagr. tychże mocarstw i krzyżujących z nią konferencji Rady Paktu Atlantyk. Konferencje te są poświęcone głównie zagadnieniom wspólnych sił zbrojnych Zachodu, zdolnych przeciwstawić się skutecznie ew. agresji w Europie. Wyniki tych konferencji, które nie są jeszcze w szczególności znane, wymagają osobnego omówienia. Już teraz jednak wiadomo, że postanowienia tych konferencji nie są "papierowe" — jak często dotąd bywało — i że dotyczą one już nie planów, ale rzeczywistych przygotowań zbrojnych.

Nim przygotowania te dadzą pełny wynik, uplynie co najmniej 1-2 lat. Jeżeli do tego czasu Zachód wygra "wojnę o czas", która się już rozpoczęła, układ sił obu bloków na terenie Europy będzie bardziej wyrównany. Pozwoli to Zachodowi przemawiać innym, niż dotąd, językiem do Sowietów i uwolni Europę zachodnią od uzasadnionej nieufności w możliwość obrony i leku przed okupacją sowiecką.

Zasadnicze zastrzeżenia budzi jednak koncepcja amerykańska uzyskania przez zbrojenia jakiejś równowagi sił, pozwalającej na ułożenie pokojowych stosunków z Sowietami. Z koncepcją tą wystąpił ostatnio w przemówieniu minister spraw zagr. USA p. Acheson. Przypomniał on rolę legionów rzymskich, strzegących cywilizacji zachodniej przed hordami z Wschodu, Pomiędzy, że w obecnym układzie stosunków koncepcja ta jest na dalszą metę zupełnie nierealna, nie trzeba zapominać, że miliony ludzi należących do cywilizacji zachodniej, już dawno cierpi pod ciężkim tych hord.

Czy poto Zachód zdobywa się na tak znaczne wysiłki i ofiary, których wymagają zbrojenia, by utrzymać ten stan rzeczy, który nie tylko, że jest hamiebnny, ale w dodatku wcale nie zapewnia Zachodowi upragnionego pokoju?

Podkreśliłmy na wstępie przeobrażenia, które przechodzą mocarstwa zachodnie w obliczu zagrożenia ze strony Rosji, wyrażające się w przyspieszonym wyrównywaniu zamieblań na odcinku zbrojeń. Miałymy nadzieję, że mocarstwa te z U.S.A. na czele dla przygotowań do udziału w narastającym konflikcie mają wreszcie i uzasadnienie ideowe, bardziej zgodne z duchem cywilizacji, na straży której mają stanąć uzbrojone armie.

Celów ideowych zbliżających się walki nie trzeba szukać daleko. Są one te same, które przyswiecały ostatniej wojnie, nie zostały bowiem spełnione. I dlatego tylko mocarstwa zachodnie muszą teraz zbroić się.

C. G.

Spór Mac Arthur - Truman

(IC) W dniu 24 sierpnia br. gen. Douglas MacArthur, który dowodził siłami zbrojnymi Narodów Zjednoczonych w c. h. walczącymi w Korei, przesłał na odbywający się w Chicago zjazd organizacji Kombatantów V.E.W. (Veterans of Foreign Wars) specjalne oświadczenie, dotyczące znaczenia Formozy w systemie obronnym Stanów Zjednoczonych. Główna teza tego oświadczenia jest wyrażona w następującym zdaniu:

"Polożenie geograficzne Formozy jest tego rodzaju, iż w rękach mocarstwa nieprzyjaznego Stanom Zjednoczonym stanowiłaby ona wroga bazę w samym centrum naszego obronnego perymetru. Formoza, w rękach takiego mocarstwa można porównać z niemożliwym do zatopienia lotniskowcem lub dokiem, zaopatrzonym ładnie podwodnie. Nie znam bardziej zwodniczego argumentu, jak ten, wysuwany przez przedstawicieli i defetyzm w rejonie Pacyfiku, iż w tym wypadku obrony Formozy Stany Zjednoczone zaryzykują sobie narody kontynentu Azji".

Oświadczenie powyższe biuro prasowe Mac Arthura rozesełał równocześnie do prasy i radia amerykańskiej z datą ogłoszenia ustaloną na 28 sierpnia br.

O treści oświadczenia prezydent Truman dowiedział się wczesnym rankiem 26 sierpnia i natychmiast polecił sekretarzowi obrony narodowej, Louis Johnsonowi, wydanie MacArthurowi nakazu wstrzymania jego oświadczenia. MacArthur zastosował się do polecenia, ale niektóre z tygodników miały już tekst oświadczenia złożony w drukarniach. Zakaz Trumanu przyszedł za późno i społeczeństwo amerykańskie miało sposobność zaznajomienia się z treścią poglądów MacArthura. Republikanie krytycy administracji postarali się zrosnąć o to, by oświadczenie zamieszczone zostało w dzienniku urzędowym Kongresu (Congressional Record z 28 sierpnia).

W kołach Kongresu tłumaczono akcje Prezydenta -obawą sprowokowania Chin komunistycznych do zbrojnej interwencji w Korei. Interwencja taka byłaby zawiadyłaby Stany Zjednoczone w wojnę z Chinami, co wymagałoby ogromnego nakładu ludzi, uzbrojenia i pieniędzy, przy czym Sowiety pozostałyby w dalszym ciągu na uboczu, rezerwując swe siły na stosowną chwilę. Oświadczenie MacArthura mogłoby być zrozumiane przez Chiny i inne narody

azjatyckie, głównie Indie, za wyraz dążenia do zmiany Formozy na wojskową bazę Stanów Zjednoczonych. Łącząc z przemówieniem sekretarza marynarki Matthews, który opowiedział się za wojną prewencyjną, publicznie wyrażone poglądy MacArthura mogłoby być poczytane, zarówno przez wrogów jak i przyjaciół Stanów Zjednoczonych, za dowód tendencji imperialistycznych w łonie rządu w Waszyngtonie. Sytuację skomplikowały w dalszym ciągu skargi komunistów chińskich, przedłożone Narodom Zjednoczonym, na temat ostryżelwania terytorium Mandżu r i i przez samoloty amerykańskie, oraz wystąpienie generała lotnictwa Orvil A. Andersona, dowódcy wyższej szkoły wojny lotniczej w Montgomery, Alabamie.

Anderson oświadczył wobec przedstawicieli prasy, co następuje: "Gdy otrzymam odpowiedź i ożkaz, potrąfiam w ciągu tygodnia zrobić pięć gniazd atomowych Rosji sowieckiej, kiedy zaś pójdę do Chrystusa, sądzę, że wytlumaczę się, iż uratowałem cywilizację". To nowe wystąpienie jednego z czołowych wojskowych Ameryki za wojnę prewencyjną spowodowało interwencję szefa sztabu lotnictwa, gen. Hoyt S. Vandenberg, który zawiązał Andersona w czynnościach urzędowych do czasu wyjaśnienia całej sprawy.

Równocześnie dobrze poinformowany redaktor wojskowy dziennika New York Times, Hanson W. Baldwin, donosił, że idea wojny prewencyjnej przeciwko Rosji zaczyna się szybko popularizować, a zwolennikiem jej jest w pierwszym rzędzie sekretarz Obrony Narodowej Johnson. Wystąpienie Matthews miało być, według Baldwin, balonem próbnym, którego wypuszczenie zainicjował Johnson w celu zbadania reakcji społeczeństwa. Johnson miał się w prywatnych rozmowach często opowiadać za wojnę prewencyjną, uzasadniając swe stanowisko tym, że Stany Zjednoczone będą się wykazywać w wojnach z satelitami, podczas gdy Sowiety wzrastają będą w siłach i uderzą na Amerykę wówczas, gdy ta ostatnia będzie osłabiona wojnami w Azji i innych częściach świata. Uderzenie na Rosję, na jej ośrodku nieważnicze, przy zastosowaniu całego arsenału nowoczesnych wynalazków wojennych z bomba atomowa włącznie, uniemożliwiłoby w zarodku zwycięstwo sowieckie.

W tej sytuacji prezydent Truman

zdecydował się na podjęcie szeregu kroków; na jego polecenie Warren Austin, przedstawiciel Ameryki w Radzie Bezpieczeństwa, wyraził zgodę na wysłanie do Mandżurii neutralnej komisji, która zbadałaby prawdziwość zarzutów chińskich odnośnie ostryżelwania terytorium Mandżurii przez Amerykanów. Stany Zjednoczone przyjęłyby decyzje komisji i pokryłyby ewentualnie wyrządzone szkody. W dniu 31 sierpnia br. Prezydent wygłosił półgodzinne przemówienie radiowe, w którym potępił Sowietów jako instygatorów agresji, a zarazem starał się wytlumaczyć przywódcom Chin komunistycznych, że Stany Zjednoczone pragną pokoju. "Wierzymy" — powiedział Truman — że naród chiński nie da się wprowadzić podstępem czy siłą w wojnę przeciw Narodom Zjednoczonym i narodowi amerykańskiemu, który zawsze był i nadal pozostał przyjacielem narodu chińskiego... Nie chcemy pokoju i osłabienia go. Nasi żołnierze walczą dziś w Korei o pokój". Prezydent odrzucił w następujących słowach tezę MacArthura odnośnie Formozy: "Nie chcemy dla siebie ani Formozy ani żadnej innej części Azji. Wierzymy, że przyszłość Formozy zdecydowana będzie w drodze pokojowej. Wierzymy również, że sprawa ta powinna być załatwiona przez akcję międzyzgodnych, a nie decyzją Stanów Zjednoczonych, z ich innemu mocarstwa. Celem naszym jest pokój a nie podbój".

Na temat wojny prezydent powiedział, co następuje: "Nie wierzymy w wojnę agresywną czy prewencyjną. Wojna taka jest narzędziem dyktatora a nie wolnych demokratycznych narodów, jakimi są Stany Zjednoczone. Zbrojni się tylko w celach obronnych, aby się przeciwstawić agresji".

W tym samym dniu, na konferencji prasowej, Truman rozprawił się ostentacyjnie z tezą MacArthura, zapowiadając, że amerykańska marynarka wojenna wycofa się z wód Formozy natychmiast po zakończeniu działań wojennych w Korei. Marynarka ta patroluje wody przybrzeżne Formozy jedynie w celu zabezpieczenia operacji Narodów Zjednoczonych w Korei.

Na marginesie tego powozego przemówienia i wywiadu dla prasy pisał dziennik New York Times w wydaniu z dnia 3 września br.: "Przemówienie uważane jest za bardzo wyważone i napewno duża większość Amerykanów zgadza się z okreś-

leniem pokoju jako celu polityki amerykańskiej. Mimo to panuje przekonanie, że Truman nie uspokoił głosów krytycznych w odniesieniu do jego polityki na Dalekim Wschodzie. Wydaje się bardziej prawdopodobne niż kiedykolwiek przedtem — głównie z powodu zaognienia wywołanego wokół sprawy Formozy — że polityka na Dalekim Wschodzie stanie się głównym zagadnieniem między republikanami a demokratami w nadchodzących wyborach".

Sprawa wojny prewencyjnej również nie jest przesądzona. Zabrał w tej sprawie głos katolicki organ diecezji bostońskiej, tygodnik "Pilot". Komentarz pominął oświadczenie sekretarza marynarki Matthews, organ arcybiskupa Cushinga swyma mogła być moralnie pod pewnymi warunkami. "Jest wiele dowodów — pisze Pilot — że Sowiety winno są prawdziwych sbrodni i przygotowania dalsze, podczas gdy my staramy się jedynie honować podstawowych praw człowieka. Wojna prewencyjna przeciw Rosji może stać się koniecznością".

LISTY DO REDAKCJI SPROSTOWANIE

Szanowny Panie Redaktorze: Uprzejmie proszę o umieszczenie w najbliższym numerze poniższego sprostowania do artykułu "Nie idźcie na zakąskę" umieszczonego w nr. 2216 "Głosu Polskiego" z dn. 8-go września b. r.

Przypuszczam, że autor artykułu nie był osobie na moim odczytanie, lecz otrzymał zniekształcone informacje z drugiej ręki. Mówiłem wyraźnie, że słowa Marszałka Józefa Piłsudskiego były powiadywane do p. Stanisława Jurkiewicza, ówczesnego Ministra Pracy i Opieki Społecznej, który mi je odczytał ze swoich notatek już w Wichy, we Francji, po klęsce polskiej i francuskiej podczas wojny. Z poważaniem W. K. Wierzejski

Zycie polityczne na emigracji

STRONICTWA WOBEC PRZESILENIA RZĄDOWEGO

W związku z przesileniem rządowym, powstałym wskutek śmierci preml. T. Tomaszewskiego poszczególne stronictwa polityczne na emigracji prowadzą obecnie rozmowy z Prezydentem Kaspitą i składają oświadczenia nawołujące do powstania sytuacji.

W poprzednim numerze "Głosu Polskiego" zamieściliśmy tekst oświadczenia, złożonego na ręce Prezydenta R. P. przez przedstawicieli Stronictwa Narodowego. Ponieważ podaliśmy tekst memoriału, złożonego w tej sprawie przez Stronictwo Pracy, Ligę Niepodległości "NID" i Stronictwo Ludowe "Wolność".

STR. PRACY

Stojąc na gruncie ciągłości prawnej Państwa Polskiego, którą reprezentuje osoba Prezydenta Rzeczypospolitej, p. Augusta Żalskiego, Stronictwo Pracy pragnie utworzenia rządu, opartego na porozumieniu stronictw. Powinny być usilnie kontynuowane wysiłki celem doprowadzenia do jak najpełniejszej konsolidacji Polaków na obczyźnie. W innych sprawach Stronictwo Pracy kieruje się swymi uchwałami z czerwca 1950 roku:

1) Budowa instytucji państwowych winna być oparta na obowiązującej Konstytucji z 1935 r. Zgodnie z zasadami demokracji Rząd powinien się opierać na stronictwach, stojących na gruncie ciągłości prawnej Państwa Polskiego, legalizmu jego władz naczelnych oraz Niepodległości.

Jedyną taką podstawą polityczną zapewni formom państwowym siłę i spójność z krajem.

Ważnym udziałem w rozprawie z ideologią komunistyczną i walką o Polskę Ciałą, Wolną i Niepodległą — są głosy i celem Zjednoczonego Obozu Polskiego.

2) Utrzymanie ciągłości obrazy na podstawie konstytucji z 1935 r. Z uwagi jednak na okoliczności, jakie towarzyszyły wprowadzeniu tej konstytucji, w tym samym celu Zjednoczonego Obozu Polskiego, legalsmu jego władz naczelnych oraz Niepodległości.

3) Następcę Prezydenta winien być wyznaczony jak najrybciej z grona osób, cieszących się powszechnym szacunkiem.

4) Prezydent na skutek porozumienia ze stronictwami powołuje Radę Rzeczypospolitej.

5) Prezydent na wniosek Rady Rzeczypospolitej mianuje Radę przy Prezydencie z którą porozumiewa się w sprawie wykonywania swych uprawnień z art. 13 Konstytucji z r. 1935. Rada Rzeczypospolitej, złożona z osób delegowanych przez stronictwa oraz osób wybranych w demokratycznych wyborach sprawuje kontrolę nad Rządem Rada Rzeczypospolitej może powstawać w etapach.

6) Różbudowa Skarbu Narodowego w oparciu o jak najszersze masy Polaków rozciągniętych po świecie winna się opierać na społecznemu do najszerszej miary powszechnemu zaufaniu Zjednoczonego Obozu Polskiego do naczynych instytucji oraz organów państwowych.

7) Zagadnienie Jedności Narodowej w oparciu o jak najszersze masy Polaków, znajdujących się na obczyźnie, należy zależeć do najwzajemniejszych i najpilniejszych problemów polityki polskiej.

LIGA NIEPODLEGŁOŚCI

Śmierć śp. premiera T. Tomaszewskiego nastąpiła w chwili, kiedy sytuacja międzynarodowa i perspektywy jej dalszego rozwoju nakazują wzmożenie naszej akcji niepodległościowej i kontynuowanie jej w ścisłym oparciu o obowiązującą Konstytucję, która jedynie zabezpiecza utrzymanie ciągłości prawnej Państwa Polskiego.

W tych warunkach trzeba z jednej strony dążyć do szybkiego powołania nowego rządu, który dawałby pełne gwarancje dalszego nieugiętego i umiejętnego prowadzenia niezależnej polityki w oparciu o społeczeństwo polskie i polskie środki materialne, z drugiej strony należy podjąć ponowną poważną próbę doprowadzenia do możliwego pełnego zjednoczenia obozu niepodległościowego dla najlepszego zapewnienia solidarnie obrony praw i interesów Rzeczypospolitej wobec świata zewnętrznego.

Doceniając w pełni znaczenie tego zjednoczenia i pragnąc jego o-

sięgnięcia sprzeciwiamy się stanowczo wszelkim próbom naruszania Konstytucji, jako prowadzącym do zanaruchowania naszego życia do wewnętrznego i osłabienia podstaw prawnych naszej postępy na terenie międzynarodowym.

Rząd, który zostanie powołany w ten sposób, powinien:

- 1) opierać się na oparciu i pod kontrolą przedstawicielstwa politycznego utworzonego w ramach władz legalnych i reprezentującego możliwie najszersze nioszące eszynki społeczne;
- 2) ściśle wykonywać obowiązujące akta ustawodawcze, w szczególności przepisy, dotyczące gospodarki funduszy państwowych;
- 3) rozwinąć dotychczasowy pozytyw. Wynik dotychczasowej współpracy Rządu z Radą Narodową R.P. i szerokiej koła społeczeństwa oraz w akcji na rzecz Szkarbu Narodowego;
- 4) dążyć do dalszego upowszechnienia akcji niepodległościowej przez udział w niej wszystkich czynnych sił polskich na obczyźnie.

Stojąc na gruncie powyższych postulatów Liga Niepodległości Polski instancjuje się rzeczowo do Rady Rzeczypospolitej, który będzie powołany przez Pana Prezydenta, i nie odmówi mu współpracy w realizacji celów, wspólnych celom obozu niepodległościowego.

MEMORIAL N. I. D.

W trakcie przyjęcia w Prezydenta R. P. w ramach odbywających się w ub. tygodniu konsultacji przedstawicieli P. R. W. "Niepodległość i Demokracja" złożyli memoriał który, zwracając uwagę na konieczność oparcia legalizmu o reprezentatywne siły polityczne, ujmuje postulaty tego ugrupowania w następujących punktach:

1) Zmiana na stanowisku Prezydenta R. P. dokonana w sposób niezgodny z zasadami demokracji, nie jest zgodna z zasadami demokracji. Jednym z takich celów jest ustalenie kadencji Prezydenta R. P. w okresie przebiewania władz państwowych na emigracji.

2) Demokratyczne wykonywanie Konstytucji, zapobiegające w szczególności nieograniczonemu korzystaniu z uprawnień wynikających z art. 13 i 24 Konstytucji. Uprawnienia te winny być wykonywane przez Prezydenta R. P. zgodnie z celami zbiorowymi (np. Rada Stanu).

3) Powołanie rządu opartego na niepodległościowej i demokratycznej stronictwach politycznych.

4) Utworzenie Rady Jedności Narodowej wyposażonej w prawa kontroli nad rządem i moce reprezentacyjne Narodu i jego kierunku politycznego.

W czym grożą bomby atomowe

Każda nowa broń znajduje szybko nowy sposób obrony. Tyż zajął widzieliśmy w ubiegłej wojnie światowej, gdy zastosowano masowe szkolenie nie tylko wojska, ale także społeczeństwa cywilnego w obronie plot. i ggnaz. — nowych broniach, które zaczęto stosować w pierwszej wojnie światowej. Bomba atomowa jest wyjątkiem drugiej wojny światowej. Od tego czasu przygotowania do obrony przeciwatomowej poszły startymi drogami. Rozpoczęto się również tworzenie organizacji cywilnych obrony przeciwatomowej, dla których często wydaje się instrukcje i podręczniki.

Równocześnie z pierwszym brytyjskim podręcznikiem obrony p-atomowej (o którym pisaliśmy w "Dzienniku Polskim" niedawno), ukazała się w St. Zjednoczonych publikacja przeznaczona do powszechnego użytku pt. "Skuteczna obrona przed" atomową. Książka ta na 466 stronach daje zestawienie faktów o bombie atomowej, stanowisko — według opinii Komisji Energii Atomowej w USA — to minimum wiadomości, których ujawnienie nie naruszy tajemnicy.

7.000 CELSIUSZA

Bomba atomowa wyrządza największe zniszczenie, jeżeli wybuchu 2.000 stóp nad powierzchnią ziemi. Praktycznie, wszystko w promieniu pół mil od "punktu zerowego" (miejscu na ziemi, gdzie spadek powinna bomba), zostaje zniszczony przez jej światło, albo przez ciepło (dochodzący do 7.000 stóp) i dym, który pada w postaci dymu. Niebezpiecznym jest również światło, które może zniszczyć przewody wodociągowe, a więc uniemożliwić ratownictwo. W promieniu pół mil od "punktu zerowego" promienia światła, który przeniknął ściany schronów betonowych grubości 2 stóp i poraził ludzi. Niebezpiecznym działaniem promieni gamma zmniejsza się w miarę oddalania od "punktu zerowego".

Bomba, która wybuchła bezpośrednio na powierzchni ziemi, zużywa dużą część energii na jej własny rozkład wywołany w tym wypadku są mnoż-

woboc obcych. W skład Rady Jedności Narodowej wmieli wówczas przedstawiciele stronictw, które nie dożyły, oraz osoby nie związane ze stronictwami.

STRONICTWO LUDOWE "WOLNOŚĆ"

Pragnąc zostawić ślad rozmowy naszej z Panem Prezydentem pozwalamy sobie złożyć te notatki, która zawiera w głównych liniach najważniejsze zapewnienia na zagadnienia będące tematem obecnych rozpraw politycznych. Sytuacja międzynarodowa wymaga działania. Jesteśmy dyskusji i wewnętrznych spronr konstytucyjnych. Pamiętajmy, że w tym czasie klędy przeciwnicy Państwa, nietylko co Józef Pauszki i Wincenty Witos, Ignacy Daszyński i Roman Dmowski, w momencie najgłębszego bolszewickiego i decydującej rozprawy, stanęli wspólnie do walki o wolność i niepodległość. Zbliżyliśmy się do chwili decydujących rozstrzygnięć. M o z e m y stwierdzić, że są one bliższe obecnie, aniżeli w momencie Jalty, czy cofnięcia uznania naszym Rządowi przez mocarstwa zachodnie.

Decydujemy dla naszej przyszłości jest odzyskanie zaufania Kraju, który je stracił w czasie ostatniej wojny do niektórych stronictw i osób kierujących w tym okresie polityką polską w Londynie. Odzyskanie tego zaufania zależy od śmiałości poczynań, niezależności i zdecydowania w naszym działaniu. Powodzenie akcji niepodległościowej zależy będzie od:

1) zachowania niezależności linii politycznej i niezależności finansowej.

2) skupienia do akcji wszystkich obywateli, na podstawie obowiązującej Konstytucji.

3) stworzenie rządu w oparciu o stronictwa i grupy polityczne, który by odpowiadał celom walki o niepodległość i naczynnością był dynamik w działaniu.

4) poparcia dla wspólnej walki jak najszerszego kręgu stronictw, grup politycznych i organizacji społecznych.

5) rozszerzenia Rady Narodowej przez przeprowadzenie powszechnych wyborów.

6) rozbudowanie demokratycznych metod działania politycznego i utworzenia jawności i kontroli wszelkich prac organów państwowych.

W myśl tych zasad jesteśmy przeciwni prowadzeniu jakichkolwiek sporów na temat Konstytucji czy osób, natomiast pragniemy przez rozwinięcie demokratycznych form życia politycznego pozyskać opinie mas zorganizowanych i nie zorganizowanych dla walki i prawa Polaki.

sz, niż przez bombę, która wybuchła w powietrzu.

GDY BOMBA TRAFIA W MIASTO

Gen. Clay, szef obrony cywilnej Nowego Jorku, twierdzi, że jeżeli bomba atomowa wybuchnie nad Nowym Jorkiem, wówczas w promieniu trzech czwartych mil od "punktu zerowego" nastąpi "zasieklenie zniszczenie" wszystkich domów, budynków ze wzmożeniem żelazo-betonu lub domów budowanych na grubej stalowych wzmocnieniach. Zupełnie zniszczone będą domy z cegły. W promieniu do 8 mil od "punktu zerowego" wybite będą szyby", a tynk odpadnie.

Jeżeli bomba wybuchnie tuż nad powierzchnią ziemi, wówczas powstanie słup ognia o średnicy 900 stóp, który wystrzeli stopy, spali i obróci w parę. Pół milionu tony anizony z wiatrem, powstają ze zniszczonych budynków, będzie stanowił niebezpieczeństwo dla zdrowia ludzi, którzy znaleźli się w tej chmurze. Łódź powstała po wybuchu bomby, będzie miejscem niebezpiecznym z powodu zakażenia cząstkami radioaktywnymi stopionej stali lub btonu.

SLUP Z MILIONA TON WODY

Przemycana na statku bomba, która wybuchnie w porcie, podniesie słup z wirującą miliony ton wody. Ta obrotowa masa wody zwali się na magazyny i nadszedła portowe, niszczyć je oraz stojące w porcie statki. Odstrąci wodę, zawierające produkty radioaktywne, zaleje położone dół budynki tak, że przez dłuższy czas nie można będzie do nich się zbliżyć na skutek niebezpieczeństwa porażenia. Radioaktywny pył wędry niesiony wiatrem, zakazi każdą, którą społka na swej drodze.

W Nowym Jorku, kiedy słyszysz, że dymy nie są tak silnie budowane, jak słychać mieszkańcom w dzielnicach przemysłowych miast japońskich, gdzie niebezpieczeństwo budowy, zawsze mają na uwadze niebezpieczeństwo trzęsienia ziemi.

"FUNDUSZE WŁOSKIE"

Przed wyjazdem 2. Korpusu z Włoch do W. Brytanii, brytyjskie władze włoskowe polecyły wpłacić fundusze społeczne, zebrane przez żołnierzy polskich, oraz gospodarzy fundusze oddziawo — głównie płaconiki brytyjskiemu, który miał się zająć przekazaniem pieniędzy do W. Brytanii. Po przeniesieniu 2. Korpusu do W. Brytanii i rozwiązaniu polskich dywizji tytuł własności znacznej części tych funduszy został przeniesiony, prawnomocnymi aktami, na Stowarzyszenie Polskich Kombatantów.

Od 1946 roku polskie władze wojskowe zabiegały bezskutecznie o wypłacenie tych sum ich właścicielom. Dopiero w okresie likwidacji PKPR-u, w lutym 1949 roku, Zarząd Główny SPK mógł wreszcie starania o wypłacenie należnych kwot. Przedstawiciele War Office oświadczyli wówczas, że w grę wchodzi skomplikowane problemy, zarówno prawa międzynarodowego, jak prawa brytyjskiego i polskiego. Na życzenie War Office, Zarząd Główny SPK złożył uzasadnienie prawne swej pretenzji, za pośrednictwem kancelarii adwokackiej. Mimo obszernej korespondencji, papertej dokumentami — nie udało się jednak uzyskać ostatecznej odpowiedzi.

W tej sytuacji Zarząd Główny SPK postawił datą 15 czerwca 1950 r. jako termin ostateczny. Nie uzyskawszy odpowiedzi w tym terminie, prezes Zarządu Głównego kol Laszowski zwrócił się bezpośrednio do prem. Attlee o po-

moce w załatwieniu tej tak długo ciągnącej się sprawy. W odpowiedzi otrzymał pismo, w którym wymagalono m. in.: "Podobnie jak Stowarzyszenie Panów, Rząd również ubolewa, iż załatwienie sprawy ulega tak znacznemu opóźnieniu. Opóźnienie nie było jednak spowodowane przez Rząd, lecz wynikało z niemożności zagadnień prawnych wchodzących w grę. Zbadanie tych skomplikowanych spraw musiało zająć wiele czasu, lecz będzie ono szybko zakończona. Stowarzyszenie Panów może być przekonane, iż ze strony Rządu nie będzie żadnych zbędnych opóźnień w powzięciu decyzji wobec Panów".

W kilka dni potem Stowarzyszenie zostało zawiadomione, iż decyzyja co do wypłaty 1. zw. "funduszy włoskich" nie może być powzięta w drodze administracyjnej, a jedynie na mocy orzeczenia sądu (Order of the Court).

Jednocześnie zapewniono Zarząd Główny SPK, że władze brytyjskie zrobią wszystko ze swej strony, aby orzeczenie sądu mogło być jak najrybciej wydane, gdyż nie zgłaszają da tych sum żadnych pretensji. Została nam również udostępniona kończąca dokumentacja.

Tak więc wyjaśniona została procedura, jaką należy zastosować, aby uzyskać wypłacenie kwot, za których prawowitego właściciela uważa się Stowarzyszenie. Należy więc oczekiwać, że w ten sposób SPK uzyska ostateczne zaspokojenie swych pretenzji.

"SOBIESKI" JAKO "GRUZIA" PŁYWA PO MORZU CZARNYM

Tajemnica zarobkowych Polsee przez Rosję statków transatlantycznych, a w szczególności jej najnowocześniejszego motorowca "Sobieskiego", została wyjaśniona: "Sobieski" przemianowany został na "Gruzja" i odbywa podróże po Morzu Czarnym między Odesą a Kaukazem, służąc — według propagandy sowieckiej — pasażerom pragnącym "wypocząć, wykopać się i opalić".

"Sobieski" jako "Gruzja" wchodzi w skład floty 116 statków pasażerskich obsługujących Jakoby linie Odesa - Batum. Innym statkiem na tej linii jest "Piotr Wielki", pod którą to nazwą kryje się niewątpliwie drugi statek polski, zarobkowy przez Rosjan, a mianowicie s/s "Jagiello".

Twierdzenie polskiej prasy emigracyjnej iż najpoważniejszy statek polskiej marynarki handlowej m/s "Sobieski" przekazany został flotylli czarnomorskiej pod nazwą "Gruzja" potwierdzone zostało o-

benie przez instytucję mającą w świecie sypingowym charakter oficjalny "Lloyds Register of Shipping".

"Sobieski" ma 11,030 ton rej. Razem z "Sobieskim" — sowiecka marynarka handlowa liczy tylko 60 jednostek mających ponad 7 tysięcy ton. Czterdzięci jednostek otrzymała Rosja w darze od USA na podstawie "Lease-Lend" a 10 — z Niemiec tytułem odszkodowań wojennych; w tej ostatniej kategorii znajduje się też "Jagiello", ogólnie należący do Niemiec, następnie przekazany Polsce na rachunek odszkodowań i ostatecznie zabrany przez Rosję.

DO ANGLII PRZYBYŁO 1000 POLAKÓW Z AFRYKI

Transport 1000 Polaków z Afryki wschodniej przybył w dniu 20-go września z Mombassy w Afryce wsch. do Hull w Anglii. Polacy rozmieszczeni zostali po hotelach.

STRATY W LUDZIACH

Bomba zrzucona na Hiroszimą w 1945 r. zabiła 70.000 ludzi i poraziła tysiące tysięcy ludzi. W promieniu 3.000 stóp od "punktu zerowego" w Hiroszimie zginęło 80 procent ludzi, w odległości 4.500 stóp 50 procent, a w odległości 6.500 — 15 procent. W wielkich miastach w USA w godzinach biurowych zbiera się w dzielnicy handlowej 150.000 — 250.000 ludzi na przestrzeni czterech piętrosz mil kwadratów, co pokrywa promień pół mil od "punktu zerowego", gdzie śmiertelność jest największa. A więc skutki bomby w wielkim mieście, wylęgającym się amerykańskim mogą być tak samo groźne jak w Hiroszimie.

NASTĘPSTWA — NIE GROZNE

Następstwa późniejszej bomby atomowej — porażenie promieniami radioaktywnymi — nie są zbyt groźne. Nie więcej niż 15 procent (niektórzy twierdzą, że tylko 5 procent) ofiar w Hiroszimie — to osoby, które porażone zostały tymi promieniami. Większość z nich wyzdrowiała. Nieprawdą okazały się doniesienia o bezpłodności mieszkańców Hiroszimy, o porażeniach i o urodzeniu dzieci — potworków. Skutki przemianowania są jednak bardziej groźne dla tych, którzy znajdują się blisko "punktu zerowego".

JAK SIĘ OBRONIC PRZED BOMBĄ?

Podręcznik amerykański zaleca budowanie schronów podziemnych, podziemnych składowi materiałów łatwopalnych, zaopatrzonych oficie w krew dla transfuzji oraz bandaże. Na alarm atomowy każdy powinien zejść z ulicy i schować do schronu. Jeżeli niema w pobliżu schronu, to winien odejść jak najdalej od okien i materiałów łatwo pal-

nych. Należy zejść z wyższego piętra budynku na niższy lub do piwnicy. Jeżeli wybuch nastąpił bez alarmu a bomba wybuchnie daleko, wówczas można będzie dotrzeć z daleka silny błękit światła, 100 razy silniejszy od blasku słońca.

Jeżeli się jest nie oszkarze niezabudowanym, należy zanieść się na ziemię i twarz zakryć rękami. Nawet kawałek papieru lub sukna, stanowi ekran chroniący przed porażeniem. Uklękanie w cieniu może osłabić również siłę podmuchu gorącego.

Dobrze również odwrócić się plecami od światła, zanieść się na podłogę lub też wpaść pod stół.

Po wybuchu bomby atomowej wskazane jest korzystać z żywności przechowywanej w metalowych pudłach (np. chleb w puszcze blaszanej).

Komisja Energii Atomowej twierdzi, że światła nie można wyznaczyć w powietrzu bombami atomowymi, Ażby powierzyć ziemi zakazie produkowania radioaktywnych w takim stopniu, że życie stanie się niemożliwe, trzeba zrzucać 755.000 bomb atomowych tego typu, jak zrzucono na Hiroszimę.

(Przełuk z Dz. P. i Dz. 2.)

Oszędniej!

Szybciej i dokładniej wykonuje naprawy radiodobników "RADIO SERW" Aparaty na specjalne zamówienia Przyjeżdża: od 18 do 21; soboty od 9 do 18. STANECZKI B. Guardia Nacional 360 — Capital VILLA LURO (wysokości Rivadavia 10000)

Tydzień w polityce międzynarodowej

ALIANCI ŁADUJĄ W INCHON

W piątek 15 września potężna flota Narodów Zjednoczonych złożona z 261 statków wysadziła w porcie Inchon, odległym o 29 km od stolicy Korei południowej, Seul, wojska amerykańskie i południowo-koreańskie, których celem najbliższym jest zdobycie Seulu. W skład floty inwazyjnej wchodziło: 194 statków amerykańskich, 12 brytyjskich, 3 kanadyjskie, 2 australijskie, 2 nowozelandzkie, 1 francuski, 15 południowo-koreańskich oraz 32 statki amerykańskie o załodze japońskiej.

Eszkadra bombardująca w składzie 2 ciężkich krążowników amerykańskich, 2 lekkich krążowników angielskich oraz 6 torpedowców amerykańskich rozpoczęła akcję przygotawczą już w środę, przedzierając się na redę portu i bombardując w ciągu dwóch dni port i baterie nadbrzeżne nieprzyjaciela. Torpedowce amerykańskie zbliżyły się do portu na odległość strzału karabinowego, ściągając na siebie ogień nieprzyjaciela i wykrywając w ten sposób stanowiska artylerii oraz pozycje obronne komunistów, na które następnie skierowano morderczy ogień 5-calowych dział torpedowców oraz 6 i 8-calowych dział krążowników.

Wojska alianckie początkowo lądowały na wyspie Wolmi, znajdującej się tuż naprzeciwko portu Inchon, przechodząc następnie na ląd stały i posuwając się około 5 km włąb terytorium nieprzyjacielskiego. Operacjami desantowymi kierował osobiście gen. Mac Arthur.

Wysadzenie na wyspę Wolmi wojsk alianckich poprzedziło straszliwe bombardowanie tej wyspy, zamienionej w morze ognia i dymu.

Operacje desantowe były tak świetnie skoordynowane, że ogień artylerii okrętowej oraz lotnictwa bombardującego ustał dopiero na 15 sekund przed wkroczeniem na wyspę pierwszych oddziałów desantowych.

Gen. Mac Arthur złożył gratulacje piechocie morskiej oraz flocie Narodów Zjednoczonych w związku ze świetnie przeprowadzoną operacją desantową.

Jednocześnie z desantem w porcie Inchon inne oddziały piechoty morskiej wylądowały na wybrzeżu wschodnim w rejonie Yongdok, a nieco dalej na południe wojska południowo-koreańskie wylądowały na wysokości Changa w połowie drogi między Yongdok i portem Pohang. Wszystkie te operacje desantowe mają na celu odcięcie komunistom drogi odwrotu z Korei południowej.

Na wszystkich frontach walki rozrzucono z samolotów 3 miliony ulotek, w których gen. Mac Arthur, powiadając wojska komunistyczne o desantach w Inchon i na wybrzeżu wschodnim, wzywa komunistów do poddania się, w przeciwnym bowiem razie grozić im będzie całkowita zagłada.

W kołach wojskowych Narodów Zjednoczonych przywiązuje się wielką wagę do desantu w porcie Inchon. Zwraca się uwagę, że desant ten:

1. Wbiją klin w samo serce armii nieprzyjacielskiej, przenosząc główny ciężar walki w centrum obecnej strefy komunistycznej w Korei;
2. Odcina walczące na południu wojska komunistyczne od głównych baz zaopatrywania;
3. Zmusza siły nieprzyjacielskie do walki na dwóch frontach i to w chwili, gdy komuniści ponoszą ol-

brzymie straty na froncie południowym;

4. Przeina najlepszą linię komunikacyjną pomiędzy północą i południem kraju;

5. Pozwala wojskom Narodów Zjednoczonych bez większych strat zająć pozycje w pobliżu Seulu, odległego od Taegu o 300 km.

Gen. Mac Arthur sądzi, że inwazyja przez Inchon wkrótce już położy kres wojnie, pozwalając zaoszczędzić życie co najmniej 100.000 ludzi.

W planowaniu desantu w Inchon Mac Arthur musiał zważyć jednocześnie sprzeciw połączonego sztabu głównego w czasie konferencji w Tokio 22 sierpnia.

Na razie brak jeszcze dokładnych wiadomości o postępie walk desantowych w Inchon. Wprawdzie oficjalny komunikat południowo-koreański, podany przez radio Pusan, doniósł nie dzieli o przekroczeniu przez wojska amerykańskie i południowo-koreańskie rzeki Han i przedarciu się oddziałów alianckich do Seulu, jak również o zajęciu lotniska Kimpu przez spadochroniarzy alianckich, — wiadomości te jednak nie zostały jeszcze potwierdzone przez kwatery główną gen. Mac Arthura. Według doniesień korespondentów prasowych komunikacji pospiesznie ślą posiłki dla wzmocnienia garnizonu w Seulu. Jedną z takich kolumn komunistycznych, złożoną z 280 samochodów ciężarowych, zaatakowana została przez lotnictwo alianckie. Zaledwie 50 wozów uszło cało spod ognia bomb i karabinów maszynowych atakujących samolotów.

Na froncie południowym, zwłaszcza zaś wzdłuż rzeki Naktong, wojska komunistyczne są w pełnym odwrocie, cofając się przed nacierającymi wojskami alianckimi, które w pierwszym dniu swojej ofensywy posuwały się na tym odcinku o 8 km. Szybkość postępu wojsk alianckich zahamowana została licznymi grupami żołnierzy komunistycznych, rzucających broń i poddających się nacierającym oddziałom amerykańskim. Trzeba była wydzielić całą kompanię do zajęcia się tymi jeńcami i odprowadzenia ich na tyły.

Na odcinku Taegu, jak również na całym froncie północnym od Taegu do wybrzeża wschodniego, alianci posuwają się naprzód. Port Pohang znajduje się jeszcze w posiadaniu komunistów, którzy jednak wycofali stamtąd swoją artylerię, kierując ją na front seulski. To samo zjawisko obserwuje się na innych odcinkach frontu południowego.

POMOC ARGENTYNY DLA WOJSK NZ W KOREI

Rząd argentyński zaoferował dowództwu wojsk Narodów Zjednoczonych w Korei większą ilość mięsa mrożonego i konserwowego. Mięso to ma być dostarczone na statkach argentyńskich do portów Stanów Zjednoczonych, skąd przetransportowane będzie do Korei staraniami Narodów Zjednoczonych. Ilość zaoferowanego mięsa nie została na razie ujawniona.

Oferta Argentyny spotkała się z wielkim uznaniem waszyngtońskich kół oficjalnych, które podkreślają, iż oddanie przez Argentynę do dyspozycji dowództwa Nar. Zjedn. mięsa dla potrzeb walczących w Korei żołnierzy jest najcenniejszym wkładem, jaki Argentyna wnieść mogła do walki z komunistami w Korei.

ZGON MARSZAŁKA SMUTSA

11 września w rezydencji wiejskiej koło Pretorii zmarł wybitny mąż stanu i wielokrotny premier Unii Południowo-Afrykańskiej, marszałek polny Jan Christian Smuts w wieku lat 80.

Jan Smuts, syn emigrantów holenderskich i ciekawych przeciwnik Anglików, przeciwo którym walczył w ciągu trzech lat w czasie wojny boerskiej, stał się następnie — po złączeniu za zgodą Anglików w r. 1909 wszystkich czterech państewek południowo-afrykańskich w Unię Południowo-Afrykańską — najolśniejszym przyjacielem i jednym z najwłaściwszych filarów brytyjskiej Wspólnoty Narodów, oddając jej nieopłatnie usługi w czasie pierwszej i drugiej wojny światowej.

Wiadomość o śmierci Smutsa wywołała wielkie wrażenie we wszystkich sferach społeczeństwa brytyjskiego, a Król Jerzy VI wystosował do wdowy po marszałku następującą depeszę kondolacyjną:

— "Przesyłamy wyrazy najserdeczniejszego współczucia Pani i rodzinie. Zarówno w czasie wojny jak i pokoju rada i przyjaźń marszałka miała bezcenną wartość tak dla mego ojca, jak i dla mnie, potęga zaś jego umysłu wzbogacała dorobek całej ludzkości."

GENERAL MARSHALL SEKRETARZEM OBRONY USA

Prezydent Truman mianował gen. George C. Marshalla sekretarzem obrony na miejsce Luisa Johnsa.

Dla umożliwienia Marshallowi objęcia stanowiska sekretarza obrony Kongres amerykański musiał uchwalić na wniosek Trumanowi specjalną poprawkę do ustawy, która zabrania sprawowanie urzędu sekretarza obrony przez zawodowych wojskowych.

OBRADY WIELKIEJ TRÓJKI

12 września rozpoczęła się w Now Yorku konferencja ministrów spraw zagranicznych w sprawie przygotowania Europy na wypadek agresji komunistycznej.

Na konferencji tej osiągnięto w zasadzie porozumienie w następujących sprawach:

1. Konieczność zreorganizowania i ulepszenia mechanizmu paktu Północnego Atlantyku, celem umożliwienia szybkiego działania w razie ataku ze wschodu.
2. Konieczność szybkiej rewizji statutu okupacyjnego Niemiec zachodnich przez trzy wielkie mocarstwa zachodnie i przyjęcie formuły, która by położyła kres istniejącemu pomiędzy Niemcami a państwami zachodnimi stanowi wojny. Pozwoliłoby to — jak podkreśla prasa — na wzięcie przez Niemcy aktywnego udziału w sprawach zewnętrznych.

Ministrowie spraw zagranicznych doszli również do porozumienia co do osoby naczelnego woźdza zachodnio-europejskiej siły zbrojnych. Ma nim być gen. Eisenhower, były naczelny wódz aliancki z czasów drugiej wojny światowej. Gen. Eisenhower jest obecnie prezydentem uniwersytetu Columbia i podobno zgadza się na przyjęcie rezerwowanego dła stanowiska.

OSTATNIE WIADOMOŚCI Z KOREI

Oficjalnie donoszą o zajęciu Kimpu, największego i najlepiej uzbrojonego lotniska koreańskiego, odległego o 16 km na zachód od Seulu. Gen. Mac Arthur był obecny na lotnisku przy lądowaniu pierwszych samolotów amerykańskich.

W porcie Inchon wylądowała w poniedziałek siódma dywizja amerykańska celem wsparcia ofensywy alianckiej. 40-tysięczna armia aliancka posuwa się w kierunku Seulu, od którego kilku kilometrów. Gazeta "New York Times" podała wiadomość o zajęciu przez wojska południowe portu Mokpo na południowych krańcach zachodniego wybrzeża koreańskiego.

Dr. ROMAN CIECHANOW

Stulecie Bohatera Narodowego Urugwaju

Stulecie śmierci Generała San Martina zbiegło się z rocznicą śmierci Generała Jose Gervasio Artigas, który podobnie jak San Martin zmarł na wygnaniu dnia 23 września 1850 roku.

Artigas był twórcą Niepodległości Urugwaju. Mimo, iż był generałem nie był zawodowym wojskowym, i jeśli nosił mundur to tylko dlatego że przez dwadziesiąt lat walczył z najędźszą hiszpańską i portugalską. Jego ideały polityczne, zasady i wskazania miały wielki wpływ nie tylko w małym państwie urugwajskim, ale sigwały Cordoby, Asuncjón i Rio de Janeiro.

Artigas spędził trzydzieścia lat na wygnaniu. Gdy ogłoszono w dniu 25 sierpnia 1825 Niepodległość Urugwaju, general Artigas już od pięciu lat przebywał w Paragwaju, gdzie też i życie zakończył, i dopiero w roku 1855 prochy jego przywieziono do ojczyzny. Dopiero po śmierci jego zrozumiano, że niepodległość była jego dziełem. Gdy jego było zwycięstwo pod Las Piedras w roku 1811 i zwycięstwo to było pierwszą iskrą, która w rezultacie rozpałała wojnę z Hiszpanią.

Przez wiele lat pamięć o Generale Artigas zaginała. Pierwszy pomnik postawiono dopiero w roku 1899 w Montevideo, teraz mają go netylko wszystkie większe miasta urugwajskie, ale i wiele innych miast na Kontynencie amerykańskim, jak np. w Meksyku, Panama a nawet miejscowość Montevideo w stanie Minesota w Ameryce Północnej.

Obecnie w setną rocznicę śmierci uzyskał on już właściwe miejsce w historii, stał się jednym z bohaterów kontynentu, wielkim mężem stanu, obok San Martina, Bolívara i Waszyngtona.

Decret Rządu Urugwajskiego ogłosił miesiąc bieżący jako miesiąc Artigas (Mes de Exaltación Artiguista). W dniu 23 września t. j. w Montevideo wielka parada wojskowa. Parlament Provincji Buenos Aires uchwalił postawienie pomnika Wielkiemu Wódzowi Urugwajskiemu.

Każdego z nas wiele może nauczyć historia tego wielkiego człowieka, który może być przykładem każdej demokracji. Artigas uważał jednako całego kontynentu, a w szczególności jednako krajów Rio de la Plata. Był "federalistą", zwolennikiem wzoru Konstytucji Północno Amerykańskiej. Nie walczył przeciwko Hiszpanom ani Portugalczykom, lecz walczył z im-

perializmem i despotyzmem. Rozumiał niepodległość Urugwaju jako równoczesną federację z Buenos Aires, gdyż traktował Montevideo jako "córke" Argentyny. Ojczyznę swą nazywał Artigas "Patria Vieja", a rozumiał przez to wszystkie prowincje Rio de la Plata. Artigas był fanatykiem przestrzegania woli ludu, poszanowania ustaw, uważał że urzędy państwowe nie mogą być źródłem zarobku i praca dla Państwa nie może być sposobem utrzymania.

Artigas był zresztą szefem zseciu prowincji Rio de la Plata: Montevideo, Santa Fe, Cordoba, Entre Rios y Corrientes. Jego wielkość oceniona została dopiero w wiele lat po jego śmierci. Urugwaj jest krajem niezwykłym, dopiero po bliższym jego poznaniu można stwierdzić jak wielki wpływ miały tam ideały jednego człowieka na cały Narod, który po stu latach stara się zasady Artigasa wprowadzić w życie. "Demokratyzm" Artigasa, jego poczucie wspólnoty z innymi krajami, zasady umiarkowania w działalności Rządu już wówczas zwrócił uwagę Prezydenta Stanów Zjednoczonych Monroe, który widział w nim bohatera kontynentu południowo-amerykańskiego.

Istnieje urugwajska narodowa doktryna, która nosi nazwę "Artiguizm". Jest to netylko wielki kult dla Ojca Niepodległości, ale również ideologia, która ponad wszystko stawia godność ludzka, braterstwo narodów, zasady etyczne, uczciwość, wolność i niepodległość.

Artigas już za życia uzyskał tytuł "obrońcy biednych", na szabl ofiarowanej mu przez miasto Cordoba widnieje napis "a su protector", historia Urugwaju i wyścisko co się tam działo po roku 1820 było pośrednio jego dziełem.

Gdy w kwietniu 1825 roku, niezapomniana ekspedycja Trzydziestu Trzech pod dowództwem Lavadnu jego wylądowała na plaży Agraciada i po kilku miesiącach oswoiła broń od najędźszych, gdy zebrani delegaci we Florida ogłosili Niepodległość, gdy wreszcie opracowywano Konstytucję w roku 1830 — wszędzie prawdziwym promotorem i inspiratorem był "nieobecny" Artigas — wiezień dyktatora Paragwaju.

Jesli tak mały kraj — ma tak wielkiego bohatera, to kraj ten mimo swego szczerpego terytorium — jest również wielkim moze dla tego Urugwajczyki nazywają swego Ojczyznę "Una Pequeña Gran Patria".

NOWA UCIECZKA Z REZYMOWEJ AMBASADY

(IC) W dniu 16 ub. Departament Stanu ogłosił, że trzech dyplomatów polskich zerwało z warszawską ambasadą w Waszyngtonie i poprosilo o azyl w Stanach Zjednoczonych. Są to: radca finansowy ambasady Janusz Żółtowski, zastępcą ambasadora Stefan Rogoziński, którego prawdziwie narwiszo jest Murek oraz drugi sekretarz ambasady Władysław Nizinski.

Rogoziński był pierwszy, który poprosił o azyl jak w dniu 10 czerwca br. Następnie to samo zrobił Żółtowski w dniu 1 lipca oraz Nizinski w dniu 8 sierpnia. Żółtowski i Rogoziński pracowali w polskiej służbie dyplomatycznej w Ameryce na długi czas przed objęciem urzędów w Polsce przez komunistów. Przeszli jednak na służbę reżymu i pełniłi wysokie stanowiska w ambasadzie w Waszyngtonie. Wasycy trzej gdy reżym warszawski odwołal ich do Polski, Z wszystkich urzędników wAmbasadzie pozostał w tej chwili zaledwie ambasador Józef Witewicz, który parokrotnie próbował ujednać sobie Polololnie amerykańską oraz radca handlowy Zygmunt Lityński. Działalnkarze są przekonani, że w ambasadzie reżymo-

wej mogą być wkrótce dalsze wydarzenia, zwłaszcza może zajść zmian na stanowisku ambasadora, który dopuszczal do trzech jego wyższych urzędników na długi naprzód przygotowywalo się do zerwania z Warszawa. Departament Stanu oblicza, że od roku 1946 do obecnej chwili 25 dyplomatów reżymowych w Ameryce zerwało ze swym rzędem. Jednym z pierwszych był gen. Trydce Modelski, który został się z reżymem przed dwoma laty. Jednym z ostatnich był radca prawny polskiej delegacji przy UNO dr Aleksander Barzdzinski, który zerwał z Warszawa w styczniu br.

Z innych krajów nadchodzi również wiadomości o opuszczaniu przez urzędników dyplomatycznych placówek warszawskich. Jak donosi brazylijska gazeta "O Globo", attache handlowy polselstwa warszawskiego w Rio de Janeiro Jerry Strum, "odkasznił sobie karol na czarna szmaragd", zerwał a pital na czarna szmaragd, zerwał w Warszawa i poprosił o azyl w Brazylii. Podobnie reżymowy poseł Wrozesek, weszony do Warszawy, w przeddzień przy Włochy poprosił o azyl polityczny.

BIURO ADWOKACKIE
Dr. ROBERTO ROIS
Dr. ROMAN CIECHANOW
Uzyskiwanie metryk i dokumentów z Polski. — Sprawy cywilne i handlowe, sprawy umów, małżeństwo i rejestracja przedsiębiorstw. — Sprawy w Sądach Federalnych, Ustawodawstwo Kłuby, sprawy i sprzetach nieruchomości. — Fluencjacja, Pracy. — Kupno, separacje, paszporty "no-argentino".
Godziny przyjęć od 10-tej do 12-tej i od 15-tej do 19-tej, w sobotę od 15-tej do 16-tej.
MAIPU 231, pierwsze piętro
T. E. 34-1020 i 34-0601

Dr. Z. GALACZYNSKI
PORADY — POŚREDNICTWA bezpłatnie dla Polaków zrzeszonych
PATRONAT POLSKI — Aw. LEANDRO ALEM 641
Soboty od godziny 15.30 do 17.30
PRYWATNIE: — BUENOS AIRES
TUCUMAN 3585, F — Telefon 86-9553 — BUENOS AIRES
Godziny: 11 do 12.30 — 17 do 18.30

Nieznane tajemnice z życia zwierząt

Zdaje się, że będziemy musieli zmienić nasze utarte poglądy o strusiu, który chowa głowę w piasek lub o byku, którego drami czerwona plachta — po zapoznaniu się z wywodami prof. zoologii na uniwersytecie w Tełas, p. Osmond P. Brelanda, w świetle jego świeżo wydanej publikacji o życiu zwierząt ("Animal Life and Galleries").

Autor, na podstawie obszerniej literatury naukowej i własnych badań — jest zaimmowowany nieznanych lub mało znanych interesujących spostrzeżeń zoologicznych zwierząt, a niektóre z nich są jak niewykryte, że tylko autorzy profesorowi uniwersytetu powstrzymuje nas od wyrażenia niedowierzania.

Wszystkie ssaki, z wyjątkiem człowieka i małpy, są niewrażliwe na kolocy. Nie rozróżnia więc barw takżeb, dla którego jest obojętne czy teoreador powiewa nam przed oczyma białą plachta czy czarną. Była drabini rozprawy się i ucieka, jak wiele innych zwierząt lub ludzi, a biegnie bardzo szybko — 50 mil na godzinę — i tak może biec przez pół godziny.

Wampir nie nie krwi ludzkiej, jak to się powszechnie mówi i nie usypia w jej ofiarę, trzępocze nad jej głową skrzydłami. Wampir-nieoperoza — żyjące w środkowej i południowej Ameryce, przekłuwają skórę koni, krów i kóz, a także i ludzi we śnie ostrym jak igła zębem i chlepczą krew ofiary jak kot mleko. Mogą opadać na ofiarę, ale nie mogą do niej podpełznąć.

Nieoperoza nie wkręca się w włosy kobiet, jak to wiele pań przypuszcza, panicznie obawiając się tego stworzonka.

Nie jest również prawdą jakoby ropuchy mogły żyć latami zamurowane w ścianie. Zamknięte ropuchy w swojej komorze a po roku okazało się, że wszystkie zdechły.

Nie ma kury, która by znioła 365 jaj rocznie, tj. tyle, ile dni w roku. Rekordzistkami są kaczki a nie kury. Kaczka w 1927 roku zioła 363 jaja w 365 dni. Rekordzistka kura w Australii zioła w 1946 roku — 361 jaj, a więc o 2 jaja mniej niż rekord kaczki.

W okresie inkubacji u niektórych ptaków następuje zapalenie gruczołów na brzocho i nerwie awędzenia. Wyładnianie chłodnych jaj łagodzi to przykre podrażnienie. Wśród tych gatun-

ków ptaków, gdzie zapalenie występuje nie tylko u samicy, ale i u samców — samiec też wysiada jaja.

Młode jaskółki są większe niż rodzice, ale później kurczą się. Rodzice karmią swe pisklęta tak intensywnie, że prawie pojąk one od tłuszczu. Gdy pisklęta dorosną, rodzice postawiają je własnym losom. Zanim naucza się zdobywać sam żywności; i dobrze latać — żyją nagromadzoną zapasem tłuszczu.

Istnieje anegdota, że pewien Szkot kładąc go na krakowianym kolorowym płedzie. Kameleon, według utartego przekonania, zmienia kolor skóry, aby dostosować się do tła i w ten sposób ochronić się przed niebezpieczeństwem. W rzeczywistości kameleon zmienia barwę skóry nie tylko dla celów ochronnych, ale często wówczas, gdy dokuczają go goryce. Opowiadanie o plebiscy i kameleonie jest po prostu dowcipem.

Nalotniast na być prawdą, że ryba stonica z gatunku fider tak doskonała, umie stosować kamuflaż, że jeżeli polowy się ją w basenie na desce pomalowanej w kolor szachownicy, potrafi mu gdzie kończy się jej ciało a szachy na szachownicy.

Jest ptak podbiegunowy w kształcie małej mewy, który lubi dzień a nie noc. Mieszka on pod biegunem północnym w tym czasie, gdy dzień trwa tam pół roku, a potem przelatuje do biegunu południowego, gdzie po półrocznej nocy nadchodzi półroczny dzień. Przestrzeń 20.000 km od biegunu do biegunu — jest przełotem w ciągu kilku miesięcy.

Kamień po urodzeniu, nawet jeżeli należy do gatunku dużych, ma około cala długości. To mialentno jest słabe i niedorozwinięte. Dalszy rozwój następuje w worku matki, gdzie znajdują się gruczoły mleczne. Spęda on w worku kilka miesięcy.

Niedźwiedź rodzą się w czasie anu zimowego, a ważą po narodzeniu 6-8 unci.

Ryba-tucznik w Indiach czatuje na owady i wyrzuca z nierzwykłą celnością na wyskoki 4 stóp krople wody, która uderzając w owada powoduje jego upadek w wodę.

Niektóre ryby morskie nadymają się wodą tak, że zwiększają swą objętość

kilka razy. Ryba tak nadęta przybiera groźny wygląd co odstrasza rokiny i inne drapieżniki, które chciałyby ją pożreć.

W Nilu żyje ryba elektryczna. Produkuje ona prąd nie dla obrony jak wogorok elektryczny, lecz dla zdobycia pokarmu. Politywa do innej ryby, która najadła się i puszcza napr. Pręstraszona ryba wymiotuje a napastnik poona trąba słonia ma 40.000 rozmaitych mięśni. Nie ma białego słonia w naturze. Tzw. biały słon ma kolor jasnoszary lub różowy.

Małpy elektryczne nie unikają robactwa, lecz usuwają szczytki wyschłej skóry, lub nadmiar skóry wydziałanej przez skórę.

Podczas drugiej wojny światowej w Ameryce wynalaziono preparat chemiczny, odpędzający zarodkowe rokiny od rozbitek. Fasy i lodzie ratunkowe zaopatrzane były w ten preparat, który rozpuszczał się w wodzie i na 2-4 godzin chronił człowieka przed atakiem rokin.

W British Museum jest belka z kadłuba okrętu przebitego przez rybiecniczną. Miecz ryby wbił się na głębokość 13 i pół cala w belkę.

Najszerszym ptakiem są jaskółki w Indiach i na Środkowym Wschodzie. Obliczono, iż odległość dwóch mil przeleciały w 36-40 sekund, co odpowiada 171,4-200 mil na godzinę. Jaskółki w Iraku wyrzadzają samoloty. Najszerszym czworonogiem jest lampart, który może biec 70 mil na godzinę. Szybkości innych czworonogów w milach na godzinę — mongolska gazelka — 50, — lew — 50, jelen — 30-50, koń wysiłow — 45 do 50, (Człowiek — 22 do 25).

(Przedruk z "Dzien Pol. i Dzien Zoł."), tak zmienić kolor skóry, iż nie wiadomo-

A P E L
do posiadaczy Polskich Zakładów Przemysłowych i Handlowych

Stowarzyszenie Rzemieślników i Pracowników Polskich w Argentynie w najbliższym czasie chce wydać przewodnik handlowy, mający na celu zorientowanie społeczeństwa w istniejących placówkach polskich przemysłowych i handlowych na terenie Argentyny. Dlatego zwracamy się z apelem do Panów posiadaczy zakładów przemysłowych, jak i handlowych o łaskawe udzielenie do Stowarzyszenia, na adres Sekretariatu: Av. L. Alem 641 jak najbardziej wyzerujących danych, odnośnie ich przedsiębiorstw. Niech w informacjach handlowo-przemysłowym nie zabraknie najmniejszego polskiego zakładu.

Czy prenumerujesz "GŁOS POLSKI"?

Fábrica de Tejidos de Seda
— de —
Pawlowski Hnos.
TACUARI 2278
Villa Industriales 4 de Junio

- ADRESY TOWARZYSTW I INSTYTUCYJ POLSKICH:**
Przedst. Rządu R. P. na wygnaniu, c. Guido 2499, T. E. 41-1232.
- Związek Polaków w Argentynie, L. N. Alem 641, T. E. 31-6112.
W lokalu Związku Polaków: Biblioteka Centralna Zw. Polaków, codziennie od 11-19.
Związek Kobiąt Polskich w Argentynie, Bzern i Prac. Polskich w Argentynie, Codziennie 10 — 12 i 15 — 19, T. E. 31-0687.
- Duszpasterstwo Polskie, Mansilla 3865, T. E. 72-1160.
Kościół Polski, Mansilla 3847.
- Zw. b. Wajskowski i Obrońców Ojczyzny, Paso 133, T. E. 47-5259
- Stow. Inżynierów i Techników Polskich, Balcare 621, p. I, T. E. 30-3232; pośredniaki, srody i piątki 18.30—20.30.
- Klub Polski, Balcare 621, p. I; wtorki i czwartki 19—20, T. E. 30-3232.
- Tow. "Ognisko Polskie", Gorri 3972, T. E. 79-9933.
- Tow. im. T. Kościuszki, c. Pepiri 1250.
- Tow. Spiewacze im. Szopena, Paso 133, P r o w i n c j a :
DOCK SUD: Tow. Polskie, c. Billinghurst 1767.
- VAL ALSINA: Tow. im. B. Glowackiego, Curupaty 2883, T. E. 20-8329.
- BERISSO, FCNGR: Związek Polaków, Napoles 4222.
- LAVALELO, FCNGR: Tow. Polskie, Hernandez 211.
- SAN MARTIN: Tow. Polskie, c. Peridri 269.
- QUILMES, FCNGR: Zw. Polski, 1 de Mayo 310.
- BERAZATEGUI, FCNGR: Tow. im. Gen. Sikorskiego, Guemez 520.
- ROSARIO DE SANTA FE: Tow. Polskie, San Nicolas 381.
- PUEBLO NUEVO — ROSARIO: Tow. Polskie im. Szopena, Avenida Avellaneda 392.
- CORDOBA: Tow. Polskie Wzajemnej Pomocy, Calle 82 No. 1533, Barrio Ingles.
- COMODORO RIVADAVIA (Zona Militar): Tow. Polskie, Casilla de Correo 5260.
- POSADAS — MISIONES: Zw. Polaków, Avda. Corrientes 660.
- P. R. SAENZ PENA — CHACABO: Tow. "Postep i Oswiaty", c. de Correo 90.
W U r u g u a j u :
Unia Tow. Polskich, Sekretariat: Zabala 1312, dp. 10.
Zabala Polskie, Biuletyn Informacyjny: Zabala 1312, dp. 10.
"La Voz de Polonia en el Uruguay", pl. prop. Plaza Cagancha 1157, Ateneo de Montevideo.

FILATELISCI

Chcesz coś sprzedać lub kupić — to tylko w Składnicy Książki Polskiej, Av. Leandro N. Alem 641, Buenos Aires

Posiadamy na składzie wielki wybór znaczków pocztowych całego świata, oraz przybory filatelistyczne.

Ceny konkurencyjne.

Wypełniamy listy braków według katalogów Ivert, Zumstein, Scott, Aliche.

Kupno i porady tylko w soboty.

Biblioteka Związku Polaków

mieści się: AVENIDA LEANDRO N. ALEM 641 — BUENOS AIRES
CZYNNĄ codziennie od godziny 11 rano do 7 wieczór (prócz niedziel i świąt)

Kaucja biblioteczna wynosi 10 pesos od jednej książki
Abonament miesięczny:
\$ 1.50 dla członków Stowarzyszeń; \$ 4.00 dla niestowarzyszonych.
Księgozbiór biblioteczny liczy obecnie około 2-3ch tysięcy książek i jest stale uzupełniany nowościami.

KATALOGI BIBLIOTECZNE NA MIEJSCU

Choroby weneryczne

Oslabienie seksualne, choroby żołdka, bóle reumatyczne, leczenie elektrotępią

Dr. J. Grinson

Przyjmuje od godziny 15 do 20-tej; w soboty porady gratisowo
TUCUMAN 2055

Polka MARY

Udziała lekcji hiszpańskiego i angielskiego po cenach przystępnych.

Przyjmuje tłumaczenia z angielskiego, francuskiego, polskiego i rosyjskiego na hiszpański i na odwrot.

Urządzuje:

od godz. 9 rano do 21 wiecz. przy ulicy CANGALLO 1580, dep. 17

ZEGARMISTRZ

ROMAN CZAJKOWSKI

połącza się Rodakom gwarantując solidność, taniść szybkość naprawy

Nówootwarta pracownia czynna codziennie od 9 do 19.
OKAZYJNE KUPNO I SPRZEDAŻ ZEGARKÓW

CANGALLO 1112
I. Pietro — Pokój 2
Wejście poprzec "Tienda Juancito"
T. E. 35 - 8622

Consullorio Dental "Mitre"

Dr. M. Y. Bertera

Ceny przystępne
Przyjmuje codziennie od godziny 14 do 20

Mówi się po polsku
Gwarancja dyflogelatin
AV. MITRE 714 — AVELLANEDA

Nwooolwaria Pracownia Zegarmistrzowska-Jubilerska W. ONYSZKIEWICZ

Przyjmuje wszelkiego rodzaju reparacje zegarków, budzików, pracując nowoczesnymi maszynami.

Wykonuje się również prace jubilerskie po cenach przystępnych

Sklep:

MORON, F. C. O. — RIVADAVIA 17769 — T. E. 659-1776
Przyjmuje się również w domu w soboty i niedziele
MORON, F. C. O. — LUIS GAEBERLER 754 — T. E. 659-0802
Colectivo 216

BIURO PRAWNICZO-HANDLOWE

Dr. MIGUEL ARAYA
Adwokat
PIOTR ZALESKI
Dyrektor

Sprawy handlowe. Spółki. Kontrakty. Sprawy karne. Spadki. Wyповідzenia mieszkaniowe. — Zwolnienia, wydalenia i wypadek przy pracy.

S E K C J A :

Licytacje, administracja własności, kupno i sprzedaż nieruchomości hipotecznej.

Godziny urzędowania od 17 do 20

Biuro: calle BALSARCE 621, piso 1, dpt. 2 — T. E. 33-4575 i 4576

BIURO ADWOKACKIE

Br. F. DYRGALLA
Dr. CLEMENTE A. DIAZ

Wszelkie sprawy handlowe, cywilne i karne, oraz sprawy pracy i płacy.

Specjalność: sprawy separacji i rozwodowe.

Ułatwiają załatwienie spraw w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, Ministerstwie Zdrowia Publicznego i Ministerstwie Pracy (Pomoc pieniężna).

Godziny urzędowania: od 18 do 20

Poniedziałek i środa: wtorek, czwartek, piątek i sobota:
B A N F I E L D
Gral. RODRIGUEZ 2258, T. E. 242-1589
calle ISLAS MALVINAS 267

PICCARDO Y CASTRO NEVAES

D. W. Dziewanowski

KANCELARIA ADWOKACKA

Sprawy cywilne, pracy, handlowe, spadkowe, małżeńskie, sporządzanie umów, pełnomocnictw i kontraktów, porady z zakresu prawa argentyńskiego i polskiego, Biuro tłumaczeń i metryk. Użytkowanie dokumentów w kraju i zagranicą. Tłumaczenia dokumentów dla celów urzędowych, oraz opracowania korespondencji prywatnej, handlowej i technicznej we wszystkich językach europejskich.

Przyjścia codziennie od 10 do 12 i od 16 do 19, oraz w soboty od 10 do 13

AVENIDA CORRIENTES 222, p. 18
Tel.: 32-0086; 32-3342; 31-2621
BUENOS AIRES

PACZKI DO POLSKI I INNYCH KRAJÓW EUROPY

Ekspedycja solidna, szybka i tania przy Stow. Rzemieśln. i Pracow. Pol. Wysła się: odzież i obuwie (nowe i używane); bielizna (nowa i używana); na podszewy i miękkie na wierzchu; materiały, artykuły żywnościowe; lekarstwa, jak: streptomycyny, penicylina, P.A.S. i t. d.

Godziny dla interesantów: codziennie (również i w soboty) 10 do 12 i od 17 do 19.

Avenida Alem 641 — T. E. 31-0587
Buenos Aires

Jesteś Polakiem Katolikiem?

Interesują Cię sprawy Kościoła i Polski? CZYTAJ jedyny w Ameryce Południowej ilustrowany polski miesięcznik katolicki

"B6G I OJCZYNA"

Każdy numer przynosi bogaty materiał treści religijnej, narodowej i różnej, oraz daje ciekawe wiadomości z Polski i całego świata.

Prenumerata roczna wynosi \$ 10.—
Cena numeru pojedynczego \$ 0.80

Adres Wydawnictwa: calle Mansilla 3865

POLSKA KLINIKA DENTYSTYCZNA

CONSULTORIO DENTAL "PAVON"
M. KRUKOWSKIEGO

Dentysty dyplomowani przez tutejszy Uniwersytet
Avda. PRESIDENTE PERON 488 (dawniej PAVON) AVELLANEDA
(4 kwadry od Av. Mitre — naprzeciw stacji)

PRZYJMUJE: w poniedziałki, środy i piątki od godziny 14 do 20
Wstawianie zębów sztucznych — Leczenie — Plombowanie i wytrwanie bez bólu.

PORADY BEZPŁATNIE
GWARANCJA DŁUGOLETNIA

PŁYTY POLSKIE

WIELKA INOWACJA:

Polki, oberki, kujawiaki, mazurki, krakowiaki, tangi i foxtroty ze śpiewem i bez, oraz wielki wybór wesolych piosenek. Wszystkie w wykonaniu najlepszych zespołów polskich w kraju i na obczyźnie. Czerwone maki...

W SOBOTY koncerty reklamowe i wyprzedają płyty.

PASO 133 (2 kwadry od PLAZA ONCE) od godziny 17 do 20

Informacje: BALCARCE 615, T. E. 33-4575, w godz. od 8-12 i od 14-18
Płyty (nie niższe niż) wysyłamy za załączeniem poczt. (contra reembolso)

DROBNE OGŁOSZENIA

ORGAN ZWIĄZKU POLAKÓW W ARGENTYNIE   REGISTRO NACIONAL DE LA PROPIEDAD INTELECTUAL No. 255524

Wydaje: Związek Polaków w Argentynie. Redaguje Komitet Redakcyjny. Warunki prenumeraty tygodnika: Rocznie, \$ 24.—; półrocznie, \$ 12.—; kwartalnie, \$ 6.—; Cena numeru: 50 ctvs. — Każdorazowa zmiana adresu: 0,50. Rekopisów nie zwraca się.

ZYGMUNT BIAŁOBRZESKI
TŁOMACZ PRZYSIĘGLY — TRADUCTOR PUBLICO
Tłumaczy wszelkiego rodzaju dokumenty z języka polskiego na hiszpański i z hiszpańskiego na polski. Złatwia pełnomocnictwa do Polski i sprowadzanie z Polski metryk legalizowanych. Daje śluby w Urzędach Stanu Cywilnego osobom nieznającym języka hiszpańskiego. Udziela porady prawnej oświadczając listownie za opłatą 5 pezów.
Przyjmuje codziennie od 9 rano do 9 wieczór.
ulica CHILE 672, 2 piętro, dpt. 9
Telefon 33 (Avenida) 6388   BUENOS AIRES

Działki z domkami na dogodnych warunkach spółki mieszczyńskich bez zaliczek w okolicach Quilmes i Berazategui poleca inż. Becher. Tel. 34-5585 w godz. urzędowych. Zebrała informacyjnie w każdą sobotę o godz. 18. Córdoba 543, 3 piętro, pokój Nr. 382.

Odstępnie 4 tereny razem lub pojedynczo w Libertad. Tania. Wiadomość: Lecheria "Slavia" c. Charcas 415 — Cap.
Uwaga. — Tylko za pół ceny robimy na zamówienia pończochy i skarpetki wełniane dubeltowe i potrójne, grubie i ciepłe na zimę do Kajuju. Cena: damskie długie \$ 11, — krótkie \$ 4,50 — męskie normalne \$ 5, — dla dzieci od lat 7 — 3/4 do szkoły \$ 5, — za parę. Okazja. Zamówienia na c. V. Real 34, J. Ingenieros. Provincia — lub na Av. F. Beltró 5709 — Capital. T. E. 757 - 0043.

Kupuję wszelkie aparaty fotograficzne, projekторы kinowe do zdjęć, a paraty do powiększeń, papiery i filmy fotograficzne. Av. San Juan 3070, Capital. T. E. 46-2347.

Sprowadzam działkę w Tigre za \$ 4.900 i w górach Córdoba za \$ 3.000. Zgłoszenia c. Paraná 643 dpt. 5.

MIESZKANOWE
Mieszkanie z częściowym utrzymaniem dla samotnego pana. San Isidro, c. Rivadavia 945.

MATRYMONIALNE
Dwaj Polacy kawalerowie lat 43 i 34, posiadający własne mieszkania i stałą pracę, poszukują uczciwych Rodacek do lat 42 w celu matrymonialnym. Panny lub wdowy bezdzietne. Korespondencje kierować na adres: Monte Grande — calle 9 de Julio 453 — dla T. T. 43 lub J. S. 34.

POSZUKIWANIA
Kulasz Augustyn poch. z woj. Wilno — poszukiwany przez brata, Leonarda Kulasz — Avellaneda — c. Paso Burgos 2293.

Osoby poniżej wymienione zechcą się zgłosić piśmiecznie albo telefonicznie pod adresem: Z. Żółtowski, Carlos Pellegrini 1175, p. 6. A. Tel. 42-4131, krótko-telegraficznie dnia z wyjątkiem sobót i świąt i podać adres dokładny:
—Janina Wojczulanis poszukuje brata Stefana Wojczulanisa, ur. w 1914 r. w Butrymacach, pow. Łida, woj. Nowogródzki, syn Zygmunta i Marii. Był żołnierzem II Korpusu i został zdemonstrowany w Wołoszech 26 czerwca 1947 r. poczem ożenił się z p. Antonina Gianfelici i nosił się z zamiarem wyjeżdżania do Argentyny.
—Cecylia Olech poszukuje syna Feliksa Olecha, ojciec Andrzeja, ostatni raz miała o nim wiadomość z Anglii w 1948 r.
—Jan Jakubczyk poszukuje: A) Józefa Kotwicę, przedwojennego sąsiada z Wołynia, brat udział w wojnie 1940-45 r. poczem wrócił do Argentyny, gdzie mieszkał już przed wojną.
B) Wacława Karpińskiego i syna jego Tadeusza, który już przed wojną mieszkał w Argentynie i do tej chwili sprządził ojca. Ostatni adres był: Joaquín V. González 1946. Bs. Aires.

Wysyłamy paczki z:
odzież używaną . . . . . \$ 27.—
odzież nową i z żywnością \$ 30.—
SOBERBIA Imp., Exp.
SARMIENTO 412 - I p. - Biuro 150
BUENOS AIRES
T. E. 30-4746
W godzinach od 14.30 do 19
W soboty — nieczynne

AKUSZERKA
Anna Cherpowa
Dyplomowana
w Pradze i Buenos Aires
Przyjmuje codziennie
NAZARRE 3754
T. E. 53-0516   Buenos Aires

Dr. W. Gradis
Lekarz dyplomowany
w Buenos Aires i Berlinie
Specjalista chorób wewnętrznych i serca
Przyjmuje od godziny 16 do 19
CORDOBA 971, p. 2
T. E. 31-8816   Buenos Aires
Mówi się po polsku

Polski Zakład Fotograficzny
"Foto Lastra"
poleca się Szanownym Rodakom wykonując solidnie i do cen konkurencyjnych zdjęcia ślubne, do komuni, legitymacji i dzieci.
Avda. Fr. Beltró 4431, Buenos Aires
(9 kwadry od stacji kol. V. Devoto)

KANCELARIA ADWOKACKA
BOHDAN KAWECKI
adwokat, b. wiceprokurator S. O. w Wilnie
JOSE MURMIS
Procurador — Traductor
Sprawy cywilne, administracyjne, handlowe, karne, rozwodowe, ustawodawstwo pracy, paszporty no-argentino (w przeciągu 3 tygodni)
Przyjmuje codziennie od godziny 17 do 19
CORRIENTES 2880, p. 2   T. E. 47-4681

Polski sklep wędlin
ROTISERIA "PALERMO"
K KONDRATOWICZ
Otwarty od godziny 7.30 do 13 i od 17 do 21
Posiada na składzie wielki wybór różnych win. Towary pierwszej jakości i zawsze świeże. Obsługa uprzejma.
GUERMEZ 3702 (róg Salguero)   T. E. 72-0595

KUPUJEMY BRYLANTY
złoto, biżuterię kamienie szlachetne i półszlachetne i wszelkie przedmioty ze złota i srebra
PŁACIMY NAJWYŻSZE CENY
"JOYA AZUL"
Mówi się po polsku
CHARCAS 893   T. E. 31-3906

CONSULTORIOS - MEDICOS DEL ONCE
Lekarz-Dyrektor: Dr. DOMINGUEZ
WENERYCZNE: Syfisy, Błenoragia. — DROGI MOCZOWE. Osłabienie płciowe — komplikacje tychże. — CHOROBY KRWI I SKÓRNE. Wrzody. Elektroterapia.
Dr. JULIO DOMINGUEZ — lekarz szpitalny
KLINIKA GENERALNA: żołądek, kiszki, wątroba, nerki, płuca, astma, reumatyzm, choroby serca, hemoroidy, żylaki. Krótkie fale. Choroby kobiece. Przemiany gruczołów i pochodne. Choroby organów rozrodczych.
Dr. J. D. ORTIZ — lekarz
Gardła — Nos — Uszy — Ropienie — Głuchota — Migdały
Porady od godziny 9 do 12 i od 14 do 20.
W niedziele i święta od 9 do 12
Mówi się po polsku.
Ułatwienia w płatności dla emigrantów.
Rivadavia 2625, piso 3 — PLAZA ONCE

GRAN INSTITUTO
"RAMOS MEJIA"
PÓŁ WIEKU ISTNIENIA
WENERYCZNE: SYFILIS, BLENORAGIA (źle leczona) leczy się w przyspieszonym tempie i systemem nowoczesnym. DROGI MOCZOWE - ANALIZY - OSŁABIENIE PŁCIOWE; komplikacja tychże.
CHOROBY KRWI I SKÓRNE: WRZODY - EXEMA.
Dr. PHILIPPINI — Lekarz
KLINIKA GENERALNA: żołądek, kiszki, wątroba, Nerki, Płuca, Astma, Reumatyzm, Choroby serca, HEMOROIDY, Żylaki, Krótkie fale.
CHOROBY KOBIECE: Przemiany gruczołów.
Dr. NUÑEZ — Lekarz
Dr. MACCHI — Lekarz
GARDŁO — NOS — USZY — Ropienie — Głuchota - Migdały.
Porady od godziny 9 do 21; w niedziele i święta od 9 do 12
Mówi się po polsku
Dla emigrantów porady BEZPŁATNIE
RIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

POLSKA KLINIKA SPECJALISTÓW
(Dyrektor: Dr. BRIZYO - Mat. 03612)
CHOROBY DRÓG MOCZOWYCH I KOMPLIKACJE (Błenoragia źle leczona, zwięzienia, prostata, katetyzacja). *Niemoc płciowa.* (Kuracja nowoczesnymi metodami, elektro-terapeutycznymi).
CHOROBY SKÓRY: Syfisy (szybkie leczenie).
KLINIKA OGÓLNA: Choroby żołądka, jelit, wątroby, nerek. Reumatyzm. Żylaki. Serce.
PROMIENIE X
Choroby gardła - nosa - uszu (ropienie, głuchota, dzikie mięso) DENTYSTA: Ceny niskie, wykonanie z najlepszych materiałów i najnowszymi aparatami. — Naprawy protez natychmiastowe.
Ułatwienia w płatności dla emigrantów Polaków.
W soboty od godz. 14 do 16, bezpłatne porady dla niezamożnych
Przyjęcia od godz. 00 do 21; w niedziele i święta od 9 do 12
SANTIAGO DEL ESTERO 1280 (Plaza Constitución)

SŁOWIAŃSKIE BIURO PRAWNICZE
Dr. JOAQUIN PRIETO   JOSE PODREZ
Były Sędzia   Sprawy Administracyjne
Przeprowadza sprawy cywilne, kryminalne i administracyjne. Specjalność: odszkodowanie na skutek wypadków przy pracy i wypowiedzenie pracy. Spadki. — Pośrednictwo przy kupnie i sprzedaży interesów i domów.
Godziny przyjęć: od 16 do 19
LAVALLE 1605   T. E. 35, Libertad 3444
(międzypiętro na prawo)   BUENOS AIRES
UWAGA: Wyciąg, legalizacja i tłumaczenia metryk z wszystkich krajów Europy — dla spensjonowania i uzyskania obywatelstwa.

PIEKARNIA I CUKIERNIA "LA POLONESA"
Feliksa Pyżyńskiego
Poleca Szanownym Rodakom pieczywa i wyroby cukiernicze. Przyjmuje zamówienia na wesela, zaręczyny i lunche.
P. OBLIGADO 92-94 (wysokość Avda. Mitre 2200) AVELLANEDA
T. E. 22-4923

JULIO GOLDBERG
Adwokat dyplomowany w Warszawie
TRADUCTOR PUBLICO   TŁOMACZ PRZYSIĘGLY
Tłumaczenia dokumentów z wszystkich języków.
Paszporty "NO-ARGENTINO"
LAVALLE 1382, p. 3
Telefon 37-5422   BUENOS AIRES

CHOROBY SKÓRNE — SYFILIS
Dr. Miguel Finkelberg
Lekarz Specjalista
Godziny przyjęć: od 16 do 19; niedziele i święta od 9 do 11
Mówi się po polsku
CORRIENTES 5628, p. 1   T. E. 54-7593

Dr. MARIANO RABINOWICZ
LEKARZ SPECJALISTA
Weneryczne. Syfisy. Krew. Osłabienie seksualne. Choroby skórne. Reumatyzm. Nerki. Żołądek. Płuca. *Choroby kobiece.* Ślepa kiszka. Hemoroidy (bez operacji)
Godziny przyjęć: od 15 do 20; niedziele i święta od 9 do 12.
Mówi się po polsku.
JOSE E. URIBURU 770, piętro 3 (róg Córdoba 2200) T. E. 47-4970

POLSKA KLINIKA DENTYSTYCZNA
Dra. M. Weinberga
(ZE LWOWA)
(Dyplom Uniwersytetu Argentyńskiego)
Usuwanie i leczenie zębów po cenach przystępnych. — Bezpłatne porady.
Przyjeżdżni w prowincji złatwiani są poza kolejką.
Godziny przyjęć: od 14 do 21; w niedziele i święta od 9 do 12
CORRIENTES 3770   T. E. 79-2244

KANCELARIA ADWOKACKA
STEFAN F. S. HAWLENA   HAROLDO H. A. FERRERO
Mgr. Praw i Adm. Uniwersytetu Jagiellońskiego   Dr. Praw Uniwersytetu w Buenos Aires
Adres: RODRIGUEZ PEÑA 382, p. 1, C
(1½ kwadry od stacji Callao, Subte Lacroze) Telefon 35 (Libertad) 2207
Godziny przyjęć: 10—13 i 15—19
Soboty 10—13 i (15—17: za uprzednim porozumieniem się telefonicznie)
Wszelkie sprawy prawne w Argentynie, Polsce, U.S.A., Kanadzie, Anglii i Europie Zachodniej. Specjalność: Sprawy pracy, wynagrodzenia w przemyśle i handlu, sprawy małżeńskie, spadkowe, umowy zwykłe i notarialne, spółki, układy pojednawcze, paszporty no-argentino, zarządy cywilne, sprawy policyjne i karne. Uzyskiwanie dokumentów dla obywatelstwa argentyńskiego i spensjonowania.
Przy Kancelarii:
Oddział Rewizyjno-Księgowy oraz Biuro Tłumaczeń i Korespondencji.

INSTITUTO POLICLINICO INTERNACIONAL
Dyrektorzy: Dr. BRIZIO i Dr. CUTILLO (Lekarze)
Choroby dróg moczowych, weneryczne, skóry, syfisy, krwi, wątroby, żołądka, reumatyzm, żylaki, choroby kobiece, gardła, nosa, słuchu, gruczołów, zachorzenia nerwowe. — Elektroterapia.
Klinika dla Polaków   Dla emigrantów ulgi
Godziny przyjęć: od 9 do 21; w niedziele i święta od 9 do 12
TACUARI 1583 (Plaza Constitución)